

de Kunstkoper

Frans Jeursen

Erik Hermida

Wat aanspoelt en blijft hangen

De firma Onderneming & Kunst heeft een uitstekende reputatie. Kernactiviteit is het adviseren van bedrijven bij het aankopen van beeldende kunst. Erik Hermida zet zich in om de best denkbare combinatie tussen beide tot stand te brengen en is daarnaast ook al jaren lang directeur van de KunstRAI te Amsterdam. Wat voor kunst heeft iemand die altijd bezig is andere mensen te wijzen op de bijzondere kwaliteiten van schilders en beeldhouwers, glasmakers en keramisten, nu eigenlijk zélf in huis?

"Ik houd ervan," zegt Hermida, "als een kunstwerk een zekere gelaagdheid heeft. Daarmee bedoel ik dat er een gedachte in schuilt en verschillende onderdelen ervan in een interessant verband tot elkaar staan." Een voorbeeld: ooit reisde hij met een tentoonstelling langs Amsterdam, New York en Chicago. Een van de stukken die op elk van die drie locaties geëxposeerd werd was een 'hondenmand' van C.A. Wertheim. Die was bespannen met namaak koeienvel, waarop de kunstenaar een zelfportret had geschilderd, gebaseerd op een zelfportret van Rembrandt. De vlekken op de koeienhuid waren verdisconteerd, of beter gezegd opgenomen in de afbeelding en zo keek je bijvoorbeeld aan tegen een baret met pluim. Het geheel hing aan de wand. Zo maakte Hermida tijdens die reis nader kennis met een werkstuk en de merkwaardige en tegelijk humoristische combinatie van elementen sprak hem erg aan. Nu kan hij er elke dag bij thuiskomst naar kijken.

Idee en beeld

Hermida wordt vooral geboeid door het wederzijds op elkaar inwerken van idee en beeld. Alleen een plaatje is hem niet genoeg, en ál te conceptueel kan hem ook niet blijvend boeien. Opvallend is zijn voorliefde voor de ambivalentie, de dubbelheid in een kunstwerk. Zijn grootste bezit tot nu toe is een groot ovaal schilderij van de hand van Peter Duka, met een bepaald romantische voorstelling van een berglandschap met wolken die evengoed vulkanen zouden kunnen zijn. Een echo van Caspar David Friedrich (1774-1840) lijkt het, maar dan net anders waardoor het een blijvende attractie voor hem is. Die tweeslachtigheid houdt het spannend. Ook kocht hij een doek van Eelco Brand, met daarop een ondergaande zon en een autootje: hij zou er zelf in kunnen zitten op weg naar een vakantie-adres in Frankrijk. Zo komen we ook de verbinding op het spoor tussen Hermida's privé-

C.A. Wertheim,

'Zelfportret naar zelfportret van Rembrandt (1634)',
1991, olieverf/hondenmand, diameter ca. 75-67 cm.

sfeer en de kunst die, zoals hij zegt, door de jaren heen aanspoelt. Hij verzamelt niet om het verzamelen maar wordt onderweg door iets getroffen en kan dan na verloop van tijd besluiten het te kopen. Wanneer een object eenmaal bij hem thuis hangt of staat, belandt het niet uiteindelijk in de opslag om plaats te maken voor iets nieuws. Hermida: "Ik koop kunst om te zien, niet om te hebben. Vaak heeft een werkstuk bovendien iets met een bepaalde fase uit je leven te maken en is het een herinnering die je vast wilt houden." Zo kan het gebeuren dat een wand van lieverlee dichtgroeit. Een schilderij of voorwerp kan soms nog wel van plek veranderen, maar daar blijft dan ook het bij. "Ik hecht me aan de dingen die ik verworven heb," zegt Hermida, "en bovendien koop ik ook iets omdat het leuk is en er een element van humor in steekt. De 'hondenmand' voldoet aan dat criterium, maar ook een schaal van kunsthars die zo geconstrueerd is dat het lijkt of er water en een paar waterplanten in zitten."

Een kunstkoper die zich enerzijds goed bewust is van zijn voorkeuren en smaak maar die anderzijds altijd de deur open houdt om zich te laten verrassen door het onverwachte.